

41

Πολλαπλασιάζω με τριψήφιο πολλαπλασιαστή

Πόσο τρώει ένας ελέφαντας;

Πώς μπορούμε να καταλάβουμε αν ένας αριθμός είναι πολλαπλάσιο ενός άλλου;

-

Η Στέλλα έκανε μια γρήγορη εκτίμηση με δύο τρόπους:

$$\begin{array}{r} \text{a) } 200 \times 370 = 74.000 \text{ κ.} \\ \downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow \\ 205 \times 365 \\ \downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow \\ \text{b) } 200 \times 400 = 80.000 \text{ κ.} \end{array}$$

-

Προβλέπουμε: Ποια από τις δύο εκτιμήσεις είναι πιο κοντά στο πραγματικό αποτέλεσμα και γιατί; **Ο πρώτος τρόπος είναι πιο κοντά στο πραγματικό αποτέλεσμα γιατί το 365 το ανεβάσαμε μόνο στον αριθμό 370. Στον δεύτερο τρόπο το 365 το ανεβάσαμε περισσότερο, το κάναμε 400.**

- Βοηθάμε τη Στέλλα να υπολογίσει ακριβώς πόσα κιλά τροφή καταναλώνει ένας ελέφαντας ετησίως.

$$\begin{array}{r} 205 \\ \times 365 \\ \hline 1025 \\ 12300 \\ + 61500 \\ \hline 74.825 \end{array}$$

Ο ελέφαντας καταναλώνει 74.825 κιλά τροφή ετησίως.

- Καταγράφω έναν τρόπο υπολογισμού διαφορετικό από αυτόν της ομάδας μου.

$$200 \times 365 = 73.000$$

$$5 \times 365 = 1.825$$

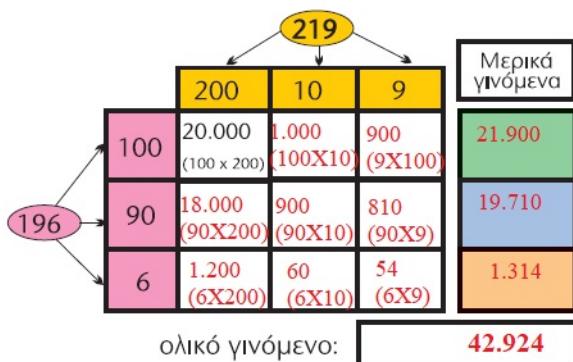
$$73.000 + 1.825 = 74.825$$

Δες έναν ξέπινο τρόπο για να πολλαπλασιάζεις έναν αριθμό, π.χ. το 13 με το 5, το 50 ή το 500: Πολλαπλασίασε το 13 με το 10 ή το 100 ή το 1.000 αντίστοιχα και μετά βρες με τον νου το μισό του!

Εργασίες

- 1) Υπολογίζω το γινόμενο 219×196 με τη βοήθεια του σχεδιαγράμματος και του άβακα.

ΔΧ	X	E	Δ	M
(x)		2	1	9
		1	9	6
⊕ μερικά γινόμενα	{	1	3	1
	{	1	9	7
ολικό γινόμενο	{	2	1	9
	{	4	2.	9
			2	4

- Παρατηρούμε τον άβακα και απαντούμε:

Ποιο από τα μερικά γινόμενα έχει τη μεγαλύτερη αξία και ποιο τη μικρότερη;

Εξηγούμε: **Μεγαλύτερη αξία έχει το μερικό γινόμενο που σχηματίζεται όταν πολλαπλασιάζουμε τις εκατοντάδες. Μικρότερη αξία έχει το μερικό γινόμενο που σχηματίζεται όταν πολλαπλασιάζουμε τις μονάδες.**

- 2) Πώς μπορούμε να εξετάσουμε αν ένας αριθμός, π.χ. ο 25.465, είναι πολλαπλάσιο του 2, του 5 ή του 10;

Εξετάζω αν μπορώ να φτιάξω το 25.465 επαναλαμβάνοντας το 2, το 5 ή το 10 αντίστοιχα.

π.χ.

10	10	10
----	----	----	------	------	------

Εξετάζω αν το 25.465 διαιρείται ακριβώς με το 2, το 5 ή το 10 αντίστοιχα.

Κοιτάζω μόνο το τελευταίο ψηφίο του αριθμού 25.465.

- Επιλέγουμε έναν από τους παραπάνω τρόπους για να δούμε αν ο αριθμός 25.450 είναι πολλαπλάσιο του 2, του 5 ή του 10:

- Εξετάζουμε αν το 53 είναι πολλαπλάσιο του 3. Ποιον από τους παραπάνω τρόπους δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε; Εξηγούμε προφορικά.

Συμπέρασμα

Από το τελευταίο ψηφίο ενός αριθμού δεν μπορούμε να καταλάβουμε αν αυτός είναι πολλαπλάσιο ενός άλλου αριθμού, εκτός αν είναι πολλαπλάσιο του 2, του 5 ή του 10.

41

Πολλαπλασιάζω με τριψήφιο πολλαπλασιαστή

1) Η παρακάτω πράξη δεν είναι σωστή. Εξηγώ πού είναι το λάθος και τη λύνω σωστά.

Ελέγχω:

$$\begin{array}{r}
 347 \\
 \times 278 \\
 \hline
 2476 \\
 2429 \\
 +694 \\
 \hline
 33.706
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 347 \\
 \times 278 \\
 \hline
 2776 \\
 2429 \\
 +694 \\
 \hline
 96.466
 \end{array}$$

Εξηγώ:

Υπολογίζω και επαληθεύω αλλάζοντας τον πολλαπλασιαστή με τον πολλαπλασιαστέο.

$$\begin{array}{r}
 278 \\
 \times 347 \\
 \hline
 1946 \\
 1112 \\
 +834 \\
 \hline
 96.466
 \end{array}$$

2) Είναι δυνατόν να ισχύει: $25.453 \times 5 = 127.263$; Εξηγώ: ...Οχι! Θα πρέπει το τελευταίο ψηφίο στο αποτέλεσμα να είναι ο αριθμός 5 αφού $3 \times 5 = 15$.

3)

Ο Πέτρος πολλαπλασίασε δύο αριθμούς. Είναι σωστό το γινόμενο που βρήκε; Εκτιμώ: ...Οχι.....

- Υπολογίζω σύντομα.

$$709 \times 50 = 3.450$$

Το μισό του 709 είναι 354,5.
Το διπλάσιο του 50 είναι το 100.

$$354,5 \times 100 = 35.450$$

4) Βρίσκω τους αριθμούς που λείπουν:

$$536 \times \underline{100} = 53.600$$

$$8 \times \underline{10.000} = 80.000$$

$$3.925 \times \underline{10} = 39.250$$

$$74 \times \underline{1.000} = 74.000$$

- Εξηγώ ποιον κανόνα χρησιμοποίησα:
Όταν πολλαπλασιάζω έναν αριθμό με το 10, ή με το 100 ή με το 1.000, ή με το 10.000.

Υπολογίζω με τον νου:

• $85 \times 50 = 4.250$

• $128 \times 50 = 6.400$

• $64 \times 50 = 3.200$

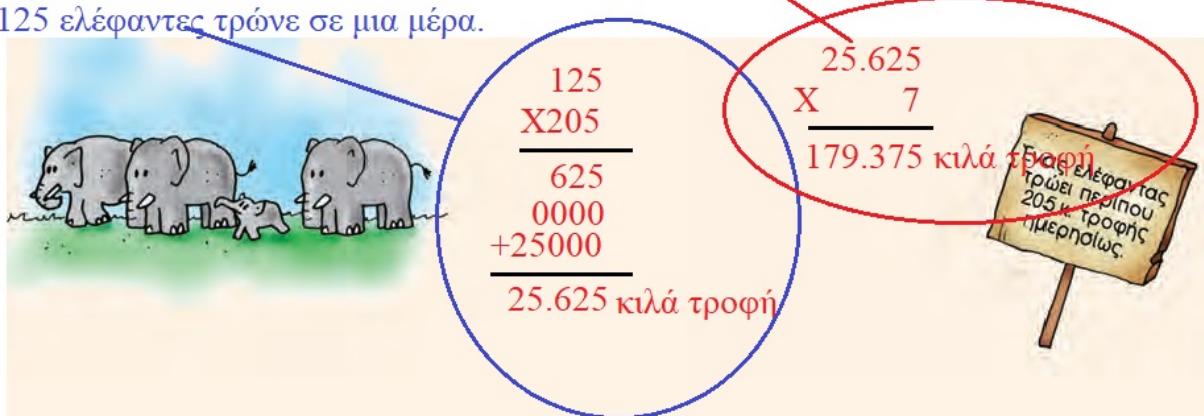
• $324 \times 50 = 16.200$

• $148 \times 50 = 7.400$

• 89×500

5) Σε μια περιοχή της αφρικανικής σαβάνας ζουν 125 ελέφαντες περίπου. Πόσα κιλά τροφής καταναλώνουν σε μία εβδομάδα;

Οι 125 ελέφαντες τρώνε σε μια μέρα.

Σε μία εβδομάδα οι 125 ελέφαντες καταναλώνουν 179.375 κιλά τροφή.

6)

Έχω βρει έναν τρόπο για να υπολογίζω ευκολότερα κάποια γινόμενα. Δες!

$$25 \times 32 = 25 \times 4 \times 8 = 800$$

↑ ↑
100

Αν εφαρμόσουμε τον τρόπο της Ηρώς για να υπολογίσουμε το γινόμενο 250×36 , πώς μας συμφέρει να αναλύσουμε το 36; Επιλέγουμε με ✓ και εξηγούμε προφορικά την επιλογή μας.

$250 \times 3 \times 12$ $250 \times 4 \times 9$
1.000 X 9

7) Η καρδιά μιας νυχτερίδας χτυπά 750 φορές το λεπτό. Πόσες φορές χτυπάει σε 4 ώρες;

Η μία ώρα έχει 60 λεπτά.

Μπορείς να το υπολογίσεις σύντομα;

750 X 60 X 4 =

750 X 4 X 60 =

3.000 X 60 = 180.000 φορές

Υπολογίζουμε τα παρακάτω γινόμενα με τον τρόπο της Ηρώς.

• 25×16

$25 \times 4 \times 4 =$

$100 \times 4 = 400$

• 150×16

$150 \times 4 \times 4 =$

$600 \times 4 = 2.400$

• 350×12

$350 \times 2 \times 6 =$

$700 \times 6 = 4.200$

• 5×124

$5 \times 2 \times 62 =$

$10 \times 62 = 620$

• 500×64

$500 \times 2 \times 32 =$

$1.000 \times 32 = 32.000$